

Du arbejder udeklareret, hvis ...

*Du bliver betalt kontant uden kontrakt – **udeklareret arbejde***

Hvis du ikke har en kontrakt, og din arbejdsgiver betaler dig kontant, uden at registrere dit arbejde eller betale skatter og socialsikringsbidrag, arbejder du udeklareret.

*En del af din løn udbetales kontant – **arbejde i gråzonen***

Hvis din arbejdsgiver kun anmelder en del af din arbejdstid og betaler resten kontant, arbejder du i gråzonen. Dette omfatter udeklareret overarbejde og ekstra vagter. Det kan forekomme bekvemt, men det begrænser dine rettigheder og efterlader dig uden fuld juridisk dokumentation for arbejdet.

*Du er selvstændig, men behandles som lønmodtager – **afhængig selvstændig***

Hvis du er registreret som selvstændig, men arbejder under en leder, følger faste timer eller forlader dig på én kunde, kan du have falsk status som selvstændig. Det betyder, at du behandles som lønmodtager uden rettigheder eller beskyttelse. Selv om du er registreret som selvstændig, kan du i visse lande blive betraget som lønmodtager med fulde arbejdstagerrettigheder, navnlig når nogen leder dit arbejde, fastsætter din løn, og du udfører arbejdet personligt.

Hvad kan du gøre?

1. Kontakt det lokale arbejdstilsyn

Arbejdstilsyn og arbejdsorganisationer kontrollerer og inspicerer virksomheder. De kan rådgive om, hvordan man anmelder udeklareret arbejde. Fagforeninger oplyser ofte om retten til at kræve udbetaling af ubetalte lønninger.

2. Kontakt en fagforening

Fagforeninger repræsenterer arbejdstagerne og fremmer rettigheder og bedre arbejdsvilkår. De indgår i en dialog med arbejdsgiverorganisationerne. Kontakt din lokale fagforening eller dine repræsentanter på arbejdspladsen.

Få mere at vide

På Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndigheds hjemmeside kan du finde dit nationale kontaktpunkt og få rådgivning.

<https://www.ela.europa.eu>

Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed
Landererova 12, 811 09 Bratislava 1, Slovakiet

Den Europæiske Unions
Publikationskontor

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2025

© Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed, 2025

Print ISBN 978-92-9415-189-6 doi:10.2883/1237883 HP-01-25-025-DA-C

PDF ISBN 978-92-9415-188-9 doi:10.2883/1294318 HP-01-25-025-DA-N

Forside, © Gorodenkoff/stock.adobe.com; © JackF/stock.adobe.com; © wave-break3/stock.adobe.com. Indvendige sider, © K Seisa/peopleimages.com/ stock.adobe.com; © New Africa/stock.adobe.com

Deklareret arbejde gavner alle!

DA

Er du arbejdstager?

Hvad betyder deklareret arbejde?

- Beskyttelse og fordele: pension, socialforsikring, sygesikring, betalt ferie og beskyttelse mod uretmæssig afskedigelse eller andre overtrædelser af arbejdsretten.
- Regelmæssig betaling af løn, socialsikringsbidrag og relevante skatter.

Arbejder jeg deklareret? Tjekliste

Du skal have ...

- **Ansættelseskontrakt** med angivelse af arbejdsvilkår, pligter og rettigheder, oplysninger om arbejdsgiveren og om, hvem der er ansvarlig for udbetalingen af din løn.
- **Regelmæssig lønudbetaling** tilpasset den faktiske arbejdstid, overarbejde, særlige takster (f.eks. for natarbejde eller arbejde på helligdage).
- **Beskyttelse mod forskelsbehandling** på arbejdspladsen på grund af køn, religion, nationalitet eller etnisk oprindelse.
- **Ret til pauser**, feriedage og fridage.
- **Ret til sygefravær** og beskyttelse i tilfælde af arbejdsskader og erhvervssygdomme.
- **Registrering i det sociale sikringsystem** f.eks. i forhold til pension, arbejdsløshed og sygesikring.
- **Ret til repræsentation**, fagforeningsmedlemskab og strejke.
- **Regelmæssig betaling af bidrag** f.eks. pensionsbidrag.

Driver du virksomhed?

Har du ansat eller planlægger du at ansætte medarbejdere?

Hvad betyder deklareret arbejde?

- Overholdelse af arbejdsmarkedsregler og -bestemmelser; sikring af arbejdstagernes rettigheder.
- Sikring af fair konkurrence mellem virksomheder.
- Opbygning af et stabilt og motiverende arbejdsmiljø, der fører til en produktiv arbejdsplads.
- Undgåelse af sanktioner, bøder og afgifter.

Som virksomhedsejer og arbejdsgiver skal du...

- Være opmærksom på de ansættelsesvilkår, der er fastsat i dit lands love og regler. Kontrollere, om du:
 - ▶ overholder de nationale overenskomster for lønninger og fratrukne omkostninger
 - ▶ betaler skatter og bidrag til sociale sikringsordninger i henhold til reglerne
 - ▶ udsteder lønsedler korrekt
 - ▶ giver syge- og barselsorlov og ferie/fridage i henhold til de relevante bestemmelser.
- Registrere dine medarbejdere, deres faktiske arbejdstid og alle oplysninger om betalinger i henhold til gældende nationale regler og EU-regler.
- Gennemføre reglerne om sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og sørge for et sikkert miljø for dine arbejdstagere.
- Sikre, at dine ansatte har ret til at arbejde lovligt i dit land.

Hvis du ejer en virksomhed og er usikker på dit lands regler for lovlig ansættelse af arbejdstagere, kan du ...

- Kontakte det lokale arbejdstilsyn.
- Kontakte din nationale og/eller lokale arbejdsgiverorganisation.
- Kontakte de institutioner, der har kompetencer med hensyn til arbejdsretlige regler samt sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen.